ภาคผนวก.ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

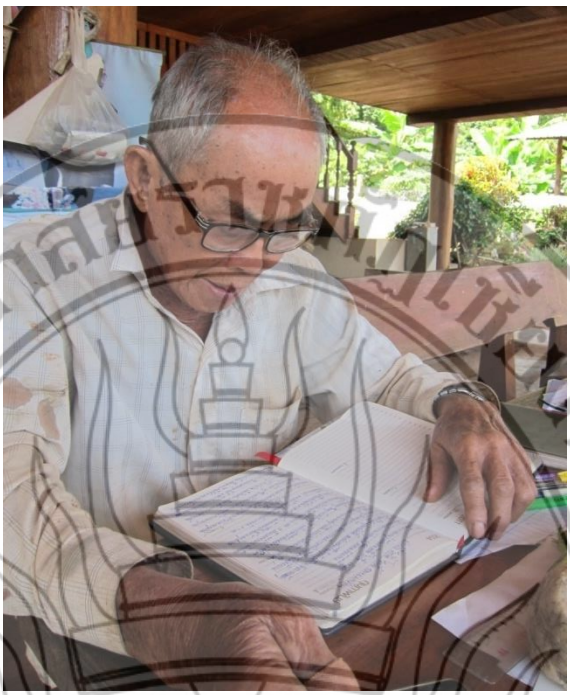

พ่อหนานกำลังอ่านบันทึกเกี่ยวกับประวัติไทลื้อบ้านแม่สาบ ที่ได้เคยถูกบันทึกไว้

บันทึก ผู้นำหมู่บ้านที่ทำหน้าที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน ดูแลทุกข์สุขให้กับชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

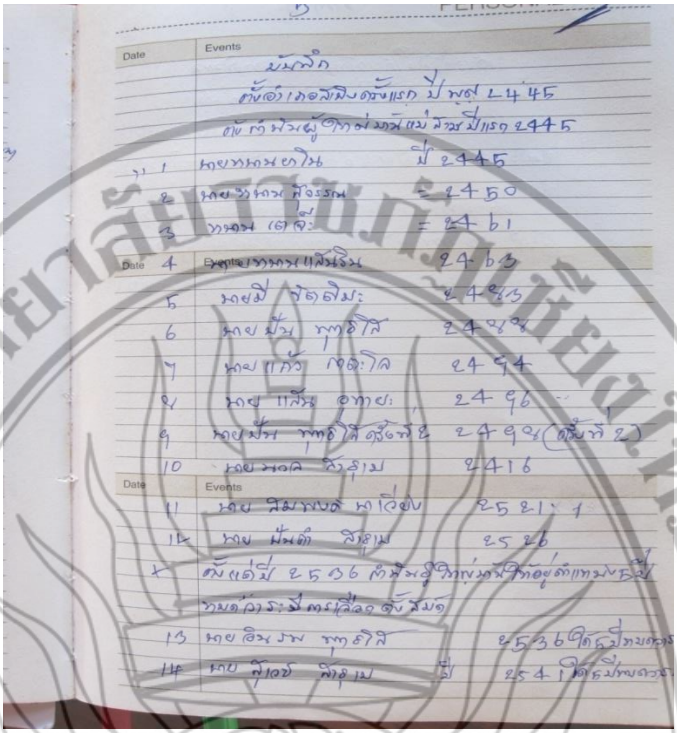

ภาพถ่ายของแม่เฒ่าไทลื้อที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในหมู่บ้านแม่สาบ

นายกิตติพิชญ์ สาธุเม นำต้นฉบับเอกสารเก่าที่เคยถูกบันทึกไว้
เกี่ยวกับบทเพลงไทลื้อมาให้ชม

ต้นฉบับเกี่ยวกับบทขับลื้อ ที่ถูกเขียนด้วยภาษาไทลื้อ

นักวิจัยลงเก็บข้อมูลในพื้นที่บ้านแม่สาบ หมู่ที่ ๑ ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่

...เกษตร

บ้านแม่สาบ หมู่ที่ ๑ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จงหวัดเชียงใหม่

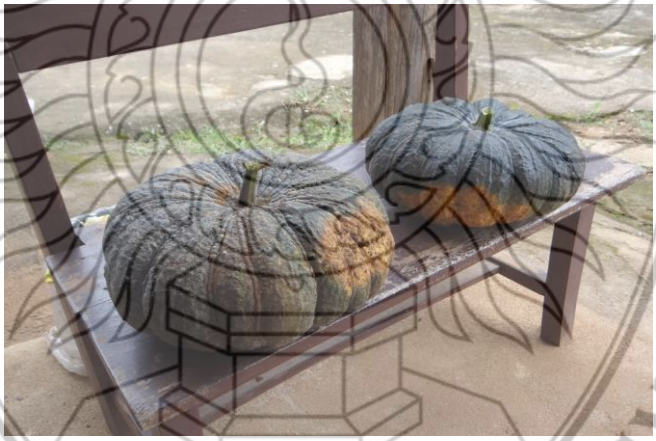

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

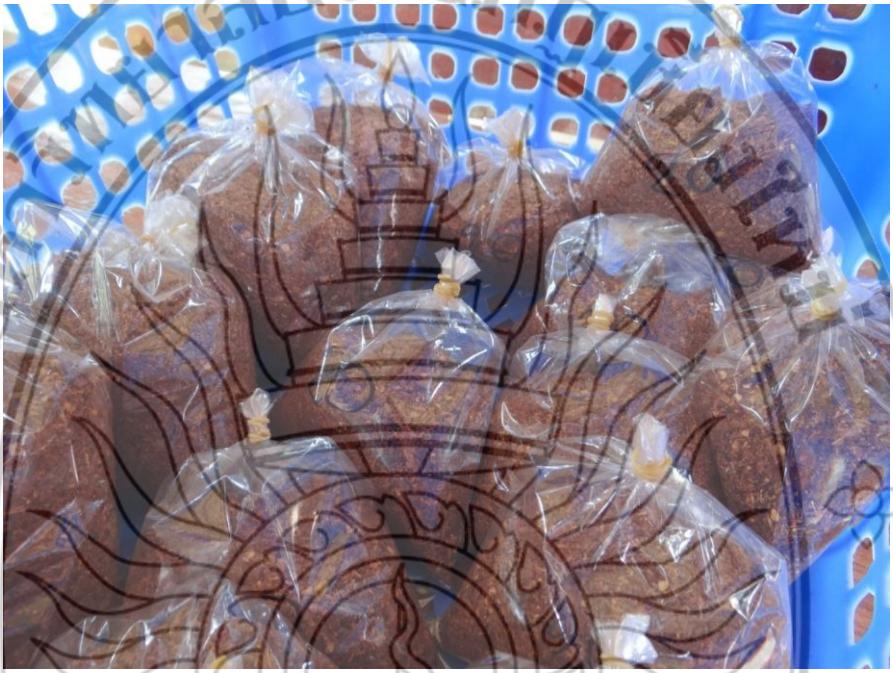

กลุ่มผ้าทอไทลื้อ

ตัวอย่างลายผ้าที่ผลิตขึ้นในหมู่บ้านแม่สาบ

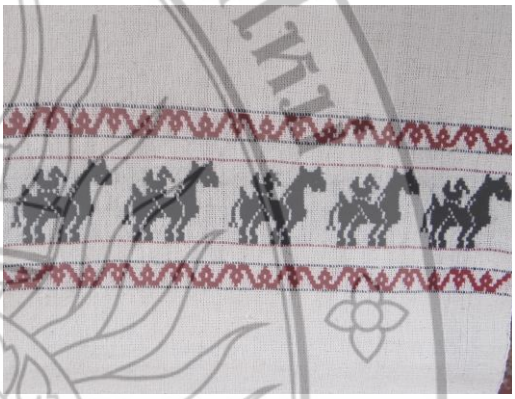

ส่ำ

อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับทอผ้า

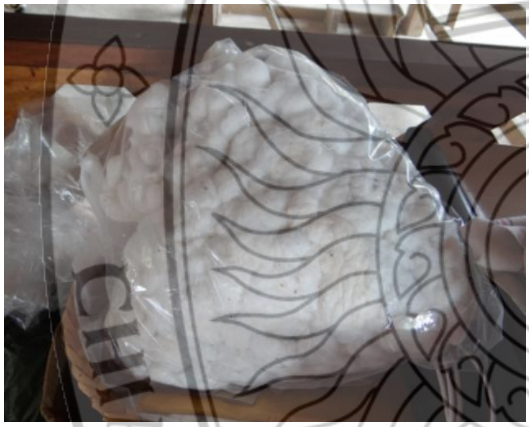

ผ้าทอไทลื้อที่ถูกนำมาตัดเย็บเป็นชุดที่สวยงาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

วัดแม่สาบใต้

ประวัติวัดแม่สาบใต้

วัดแม่สาบใต้ เป็นวัดเก่าแก่ของอำเภอสะเมิงอีกวัดหนึ่ง ตั้งอยู่ในหมู่บ้านแม่สาบ (ชุมชนไตลื้อ) หมู่ที่ ๑ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

ตามประวัติสร้างโดย ครูบาอิ่นและครูบาอินตา (ครูบาโปธา) พระเถระนักบุญของชาวสะเมิงในสมัยนั้น เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๒

วัดแม่สาบเหนือ

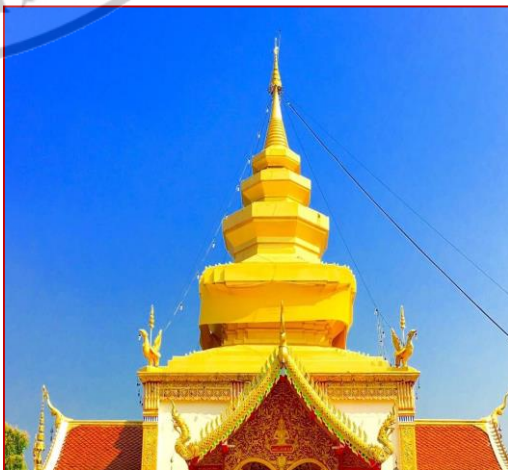

สถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ถ้ำหลวงแม่สาบ

อ่างเก็บน้ำห้วยก๋องงอง

แบบจำลองบ้านไทลื้อ

ณ)

ต้นขนุน ๔๐๐ ปี

พระธาตุดอยนก

บริบทโดยรอบบ้านแม่สาบ

น้ำดื่มชุมชน

สถานศึกษาระดับประถม โรงเรียนบ้านแม่สาบ

สถานศึกษาระดับมัธยม โรงเรียนสะเมิงพิทยาคม

สถานีตำรวจภูธรสะเมิง

รายชื่อผู้กำกับการ รองหัวหน้าและผู้บังคับกอง สถานีตำรวจภูธรสะเมิง

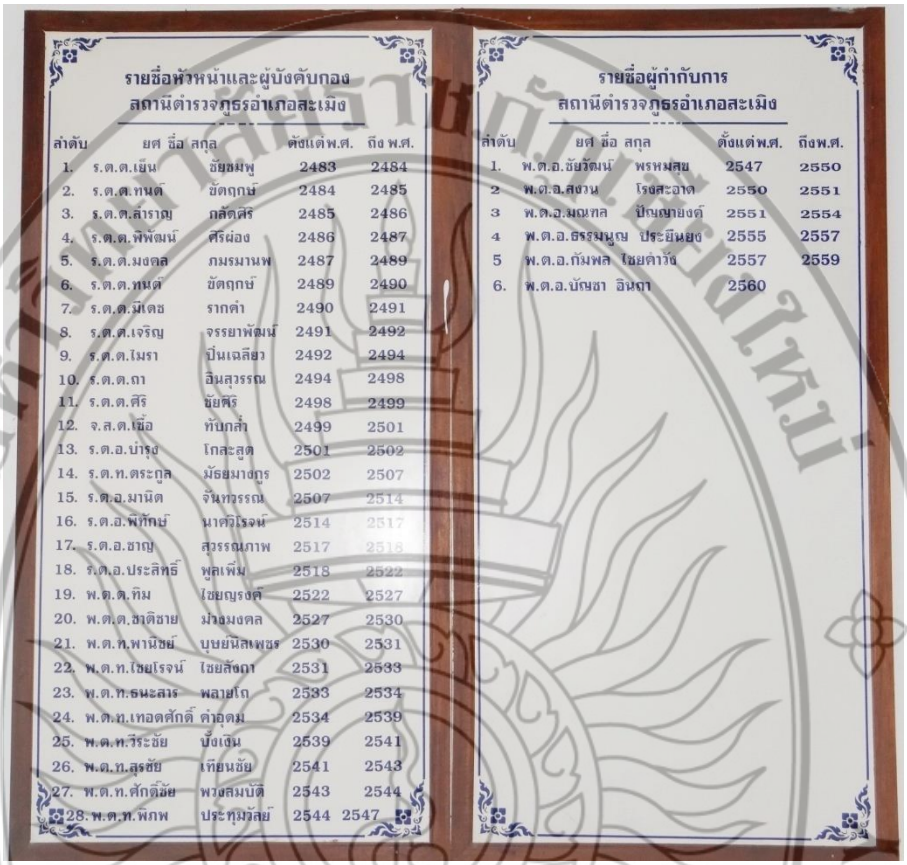

รายชื่อหัวหน้าและผู้บังคับกอง
สถานีตำรวจภูธรอำเภอสะเมิง

ลำดับ	ยศ ชื่อ สกุล		ตั้งแต่พ.ศ.	ถึงพ.ศ.
1.	ร.ต.ต.เย็น	อัยธมพู	2483	2484
2.	ร.ต.ต.ทนต์	ขัตฤกษ์	2484	2485
3.	ร.ต.ต.ลำราญ	กลัดศิริ	2485	2486
4.	ร.ต.ต.พิพัฒน์	ศิริผ่อง	2486	2487
5.	ร.ต.ต.มงคล	ภมรมานพ	2487	2489
6.	ร.ต.ต.ทนต์	ขัตฤกษ์	2489	2490
7.	ร.ต.ต.มีเดช	รากต่า	2490	2491
8.	ร.ต.ต.เจริญ	จรรยาพัฒน์	2491	2492
9.	ร.ต.ต.ไมรา	ปิ่นเฉลียว	2492	2494
10.	ร.ต.ต.ถา	อินสุวรรณ	2494	2498
11.	ร.ต.ต.ศิริ	ชัยศิริ	2498	2499
12.	จ.ส.ต.เนื่อ	ทับกล่ำ	2499	2501
13.	ร.ต.อ.บำรุง	โกสะสูต	2501	2502
14.	ร.ต.ท.ตระกูล	มัธยมางกูร	2502	2507
15.	ร.ต.อ.มานิต	จันทวรรณ	2507	2514
16.	ร.ต.อ.พิทักษ์	นาศวิโรจน์	2514	2517
17.	ร.ต.อ.ชาญ	สุวรรณเภาพ	2517	2518
18.	ร.ต.อ.ประสิทธิ์	พูลเพิ่ม	2518	2522
19.	พ.ต.ต.ทิม	ไชยญรงค์	2522	2527
20.	พ.ต.ต.ชาติชาย	ม่างมงคล	2527	2530
21.	พ.ต.ท.พานิชย์	บุษยนิลเพชร	2530	2531
22.	พ.ต.ท.ไชยโรจน์	ไชยสังฆา	2531	2533
23.	พ.ต.ท.ธนะสาร	พลายโถ	2533	2534
24.	พ.ต.ท.เทอดศักดิ์	ต่าอุดม	2534	2539
25.	พ.ต.ท.วีระชัย	บุ้งเงิน	2539	2541
26.	พ.ต.ท.สุรชัย	เทียนชัย	2541	2543
27.	พ.ต.ท.ศักดิ์ชัย	พวงสมบัติ	2543	2544
28.	พ.ต.ท.พิภพ	ประทุมวัลย์	2544	2547

รายชื่อผู้กำกับการ
สถานีตำรวจภูธรอำเภอสะเมิง

ลำดับ	ยศ ชื่อ สกุล		ตั้งแต่พ.ศ.	ถึงพ.ศ.
1.	พ.ต.อ.ชัยวัฒน์	พรหมสุข	2547	2550
2	พ.ต.อ.สงวน	โรจสะอาด	2550	2551
3	พ.ต.อ.มณฑล	ปัญญายงค์	2551	2554
4	พ.ต.อ.ธรรมนูญ	ประยินยง	2555	2557
5	พ.ต.อ.กัมพล	ไชยคำวัง	2557	2559
6.	พ.ต.อ.บัณฑา	อินถา	2560	

โรงพยาบาลอำเภอสะเมิง

โครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในชุมชน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

โครงการก่อสร้างเมรุเผาศพ บ้านแม่สาบ (หมู่ที่ ๑)

แบบก่อสร้างเมรุ

เมรุเผาศพเดิม ของหมู่บ้าน

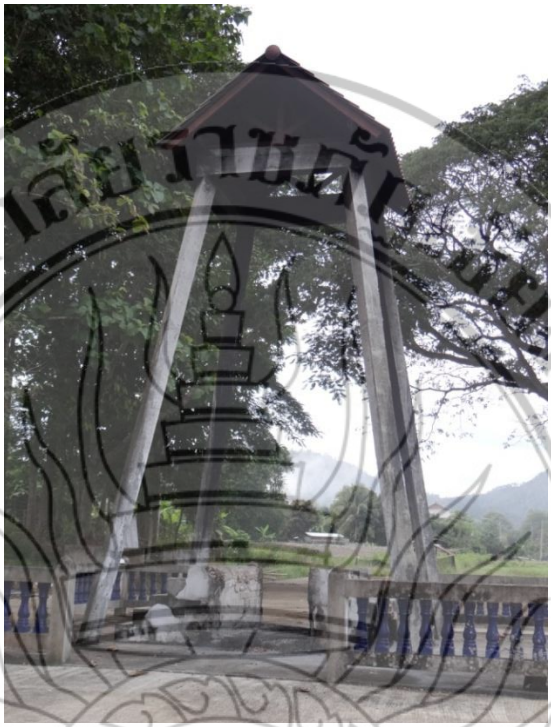

เมรุเผาศพใหม่ (กำลังดำเนินการก่อสร้างในปีพ.ศ. ๒๕๖๐)

ภาคผนวก.ค

การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ ๑
เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องสภาพปัญหาและสาเหตุที่ทำให้วัฒนธรรมดนตรีไทลื้อสูญหาย
เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมรังนก ดอยนกสตอเบอรี่รีสอร์ท
หมู่ที่ ๑ บ้านแม่สาบ ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ ๒
เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องสภาพการเปลี่ยนแปลงประเพณีที่มีผลกระทบกับวัฒนธรรมดนตรี
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมสวนสนิทจันทร์
ตำบลสะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ ๓
เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องแนวทางการฟื้นฟูวัฒนธรรมดนตรีชาติพันธุ์ไทลื้อ
เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ณ ศาลาเอนกประสงค์
ตำบล สะเมิงใต้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ภาคผนวก.ข

หุนตางบ่าไตยว
ลามวันก็หมอง
ปีนปี ปีนน้อง
บ่าไตยวหากั๋น เจ็ดวันก็ไคร้า

นกได้เย่อ ก็แล่นหาต๋อ
ลูกได้กำ
ก็แล่นหาป้อหาแม่

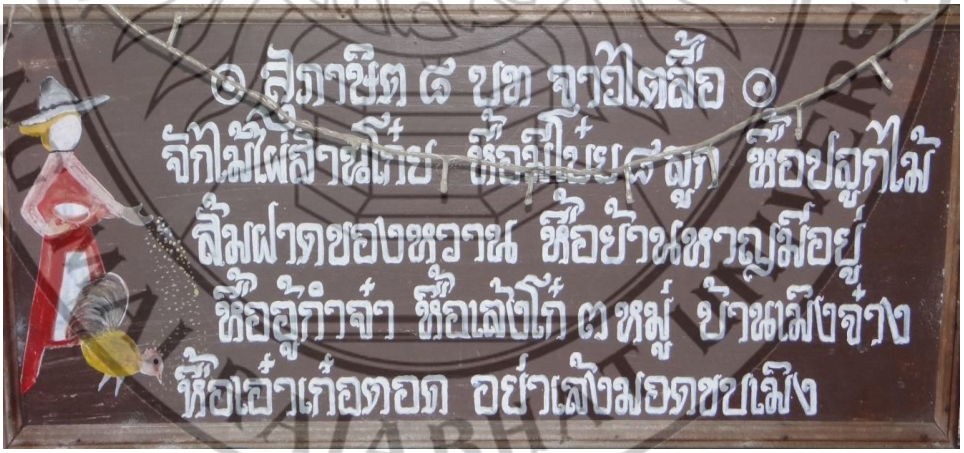
๏ สุภาษิต ๘ บท จาวไตลื้อ ๏
จักไม้ไผ่สานโก๋ย หื้อมีไม้ย ๘ ลูก หื้อปลูกไม้
ลิ้มฝาดของหวาน หื้อบ้านหาญมีอยู่
หื้ออู้กำจ๋า หื้อเล้งโก๋ ๓ หมู่ บ้านเมืองจ๋าง
หื้อเอ๋าเก๋อตอด อย่าเล้งมอดขบเมิง

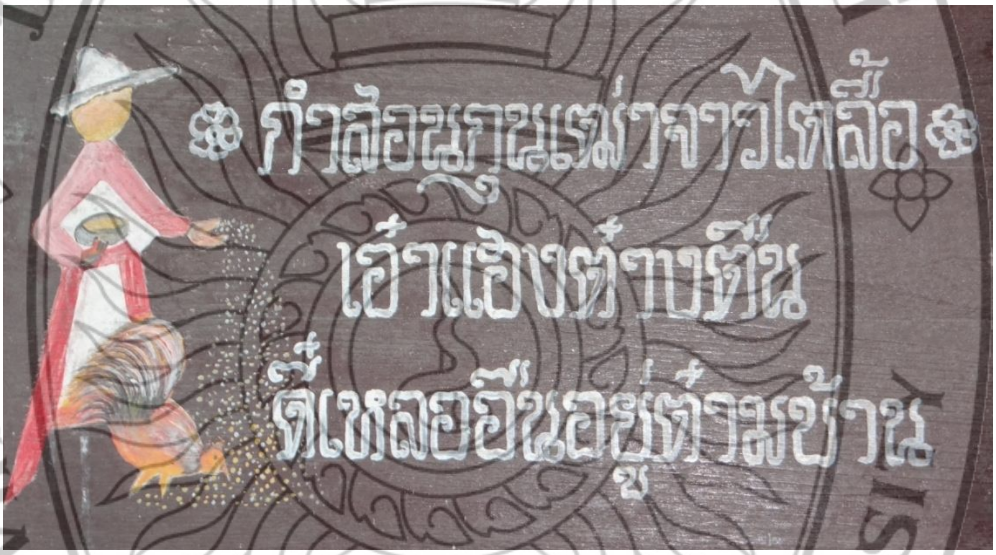

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ภาคผนวก.ง

คำยอก้อนเส้า ขึ้นเฮือนใหม่แบบเดิม

ของหมู่บ้านไทลื้อแม่สาบ อำเภอสะเมิง

ของพ่อน้อยมี พุทธโส

ขึ้นเฮือนใหม่เดือนไดหื้อเอาไข่ต้มเท่าเดือนนั้นแล

รอบที่ ๑

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๑

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนเงิน

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๒

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนคำ

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๓

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนแก้ว

.....

รอบที่ ๒

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๑

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนจิ้นมาหา

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๒

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนป๋ามาสู่

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๓

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนเจ้าเฮินอยู่ดีกิ๋นดีก่ก้อนนิแล้วแล

.....

รอบที่ ๓

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๑

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนคำแดงแสงคำเข้า เข้าเต๊าหลั่งเต๋มเยีย สองผัวเมียฮักกั๋นเอื้อเฟื้อ จ๊างม้างัวควาย เต๋มถุน เฮือนมงคลก่หลังนิแล้วแล

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๒

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนม้าอาจะไนยออกคอก หนีออกบ้านสาวจูม สาวเปิดนมหื้อฟั้น กันบะฟั้นก่บะเปิงใจ๋หลาย สองสหายอุ้มเอื้อ หละจากเสื้อลงตุ๋น เฮือนมงคลก่หลังนิแล้วแล

กลิ้งไข่ไปข้อนตี้ก้อนเส้า ๓

ถาม : ก้อนนิก้อนบะสัง

ตอบ : ก้อนเส้าแก้วเกิดก๋างเฮือน เจ้าเฮือนอยู่สุขเสวยจุ๊มื้อ จาวใต้จะมาขายเกลือ จาวเหนือจะมาขายเส้นฝ้าย ขาต๊าวจะบ่ายขานาย ก่ก้อนนิแล้วแล

.....

ยอแล้ว ๙ เตื่อ ก็ปากั๋นลู่ไขเอาข้าวสารหว่านลงตี่ก้อนเส้า เป็นแล้วแล

บันทึกไว้เมื่อวันที่ ๑๔ ก.พ. ๒๕๕๘

คำฮ่ำบอกไฟขึ้นแบบเดิม ของหมู่บ้านไทลื้อแม่สาบ อำเภอสะเมิง

สาวเหยสาว	คนงามต่างบ้าน	มาฟังข้าต้าน	เต๊อะแม่ฟันทอง
นุ่งเสื้อลายออน	สีปั๋งบ่แหล้	ว่าดีว่าแต้	มาผ่อบอกไฟ
ยอดสุดสามไข	ตูจักแต่งสร้าง	จักหามใส่ก้าง	จิจูดยามวัน
มาฟ้อนตวยกั๋น	สาวจี๋น้องหล้า	มาฟ้อนตวยข้า	แม่ยอดแอวบาง
กันนายใคร่หัน	บอกไฟเฮาขึ้น	ผู่ควันลงปื้น	ถั่งขึ้นเมืองอิน
กันตกใส่ดิน	เป๋นไฟลุกไหม้	ขอตกเมืองใต้	อเมริกา
อย่าปิกคืนมา	เมืองหลังเก้าห้อง	เฮาขอปิกย้อน	เรื่องแป๋งบอกไฟ
สี่สุดสามไข	ตะไหลดั้นฟ้า	แม่แส้แล่นม้า	ตำราเกยลอง
ตำราสิบสอง	มันตึงจักขึ้น	กันตกลงปื้น	หมดเฝ่าดินไฟ
เลยสุดวิสัย	จักทำบะได้	เฮาขอฮับใจ้	ตาหมิ่นปอดี
มาฮ้างสาวจี๋	นารีบ่าวน้อย	ปี้หนานปี้น้อย	มีเพียบปอมัน

พ่องก่แก้นควัน มืนต๋าบะได้ พ่องลับคุ่มไม้ แหงนผ่อกอยแยง
พ่องก่ใจ๋แข็ง ได้หันหน้าเจ้า ใจ๋จื่นยินดี แม่ฮ้างสาวจี๋
คนงามต่างบ้าน มาฟังข้าต้าน จักกล่าวกำวอน แม่ผ้าสีออน
ปากแดงปิ้งลิ้ง จุกอยู่แตนา จักอาวะต๋า หื้อนายฮู้แจ้ง
จักบอกแน่นแน่น เรื่องแป๋งบอกไฟ อันคนสะหมั๋ย แป๋งบอกไฟขึ้น
มัวเมาคึกครื้น ตึงมื้อตึงวัน เอาดินไฟต๋ำ สูนกับถ่านหมี้
ข้าจักกล่าวจี้ ตี้หมู่เฮาทำ ปี้น้อยปี้หนาน คนงามบ่าวน้อย
แป๋งหื้อเรียบร้อย เอาหวายมาปัน แล้วมาตอกต๋ำ หื้อมันแน่นแน่น
มัวเมากั่งแก้น ปอลืมงายตอน ดาบ่หลับนอน สุดคืนค่ำแจ้ง
สัทธาเตื่อมแถ้ง ชอบสู้ยินดี หยอดหนึ่งก่มี หยอดสองป่าโหว้
พ่องเฝ่าขี้โล้ ตึงบ่ปอดี ผูงหมู่บ่าวจี๋ ปากั๋นกิ๋นเหล้า
กอนตอกแล้วเล้า เอาเหล็กมาจี หื้อเป๋นฮูดี คาดหางคาดโหว้
แต่งตั๋วโก้โก้ ปี๋ใหม่เมืองเฮา แม่ฮ้างนางสาว ก่ปากั๋นหย้อง
ปาหลานปาน้อง มาผ่อบอกไฟ จะไปอยู่ไกล๋ หื้อมาไกล้ไกล้
หื้อนายน้องไท้ แต่งตั๋วดีงาม ขอหื้อปากั๋น มารออยู่ถ้า
ตึงหลานตึงน้า หอบอุ้มกั๋นมา มีหลายภาษา กุลาแขกใต้
มาเต๊อะน้องไท้ มาผ่อบอกไฟ ยอดสาวสะหมัย หื้อนายก๋างจ้อง
อี่นายอี่น้อง งามเหลือเตวัน หื้อจวนเอากั๋น มาอยู่ไกล้ไกล้
ไปลับคุ่มไม้ แหงนผ่อจอยวอย ขึ้นไฟหายสอย แผวบนเขตห้อง
คนแหงนผ่อซ้อง บอกไฟเมืองไท สี่สุดสามไข บะแตกก่ขึ้น
สายนวนล่อนปื้น ล่อนก้องปายใน สี่สุดสามไข แม่ม้าแล่นแส้น
เฝ่าหกบะแป้ เสียเยี่ยวควันมุง พ่องขึ้นจ้าดสูง ปายบนเขตห้อง
ไปต๋ำถูกต้อง ถึงพะยาอิน กันตกใส่ดิน เป๋นไฟลุกไหม้
กะถามีไว้ พระโมกคะลาน หยอดหนึ่งสองสาม หยอดสี่หยอดห้า
บอกไฟขึ้นฟ้า บะฮ่อนเกยมี ต๋ามประเพณี แม่สาบแก้วกว้าง
คนสองสามบ้าน มาผ่อมากอย เสียงหายจอยวอย เถิงพระเกตุแก้ว
มันบ่น้ำแล้ว เถิงพระยาพรหม ขอผ่อเลงลง เมืองคนโลกหล้า
มีแต่ป่าหย้า เป๋นฝุ่นดินทราย น้ำแล้งหัวฝาย บ่ไหลหลั่งข้อน
ซ้ำป่ายแดดฮ้อน เผียบเหมือนฟืนไฟ ผูงคนตังหลาย มีใจ๋แตกฟุ้ง
อี้ดอาดดวงกา ว่ากลัวแต้หนา จักร้างขาดหม้าย ว่ากลั๋วได้ย้าย
เกาะแลเจียงฮาย พ่องมีนาหลาย ถามขายหมดเสี้ยง ไปซื้อเอาเหมี้ยง
หาบลงถานี ปี๋นิตึงปี๋ น้ำตึงบะเข้า เพราะเมืองนี้เล้า
ผิดศาสนา กงกาน้ำไจ้ ฝ่ายเดียวสองเหมือง เหมืองเดียวสองเจ้า
ตี้ไหนกั๋นเจ้า จะสามัคคี อี่น้องสาวจี๋ นารีล่อนแต้
ว่าดีว่าแต้ บอกหื้อเปียงปอ แม่ดัดผมงอ สมัยแต่งตั้ง
ตามธรรมกล่าวต้าน ต๋านานตี่มา สาวถุงบ่ปา ผ้าปกแจ่งห้อย

ปี้หนานปี้น้อย ร้องเพลงรำวง ดื่มเหล้าแม่โขง รำวงจากใต้
เหล้าขาวมีไว้ ผสมยาดอง ผู้มีวัสสา อายุแก่กล้า
จักได้น้อมหน้า ตังสุกันโท เสียแฟบหลายโหล สะบู่หลายก้อน
ข้าขอปิกย้อน เรื่องแห่บอกไฟ คนมากหลวงหลาย ยังยายเป๋นถ้อย
ปี้หนานปี้น้อย ตบฉ่าชิงมอง แห่ก๊องแห่กล๋อง มองเซิงนำหน้า
ไปว่าตูข้า เล่าขวัญนินทา ขออาวะต๋า จบเพียงเต้านี้
ก่อนแลนายเฮย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางพรสวรรค์ จันทะวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๑๓
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๓๖ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีชาติพันธุ์ คณะศิลปนิเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๐
ตำแหน่งปัจจุบันและสถานที่ทำงาน	อาจารย์สอนสาขาวิชาดนตรีและศิลปะการแสดง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้	๑๘๘ ม.๙ ต.สันกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ ๐๙๔-๖๒๖๓๕๑๔ Email:pornsawan_ku@hotmail.com
ทุนการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๔๘–๒๕๕๐
ทุนการวิจัย	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พ.ศ.๒๕๕๓ กองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๖
ตำราและเอกสารประกอบการสอน	การฝึกปฏิบัติทรัมเป็ต ดนตรีวิจักษ์ ปฏิบัติทรัมเป็ต ๑
งานวิจัย	แตรวงชาวบ้าน : กรณีศึกษา คณะน้อย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง การจัดการวงโยธวาทิต โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ กลองบูชาในสังคมและวัฒนธรรมของชาวเชียงใหม่
บทความทางวิชาการ	การจัดการวงโยธวาทิต โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.๒๕๕๒